

Motion till riksdagen 2011/12:A201

av **Josefin Brink m.fl. (V)**

Revidering av arbetstidsdirektivet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige i EU måste driva kravet att arbetstidsdirektivet revideras så att det individuella undantaget, opt-out-möjligheten, avskaffas.

Grundläggande skyddsregler ska inte få sättas ur spel

EU:s arbetstidsdirektiv (2003/88/EG) syftar till att säkerställa en lägsta nivå när det gäller skyddet för arbetstagarnas rättigheter till veckoarbetstider, dygnsvila, nattarbete, veckovila, pauser och semester. Målet är att skydda arbetstagarnas hälsa och förhindra konkurrens mellan länderna som bygger på dåliga arbetsvillkor. Direktivet är därför av betydelse för alla arbetstagare i EU:s medlemsländer. Det har dock en uppenbar brist. Grundregeln om att en enskild arbetstagare får arbeta högst 48 timmar per arbetsvecka kan sättas ur spel genom individuella avtal, s.k. opt-out.

I september 2004 föreslog EU-kommissionen en revidering av arbetstidsdirektivet. Opt-out-regeln skulle ses över. Sommaren 2008 antog ministerrådet EU-kommissionens förslag om att opt-out-regeln skulle begränsas men att arbetstiden skulle kunna uppgå till 65 timmar per vecka för arbetstagare som saknar kollektivavtal. Förslaget kritiserades av Europafacket eftersom det skulle försämma villkoren för arbetstagarna i EU:s medlemsländer. I december 2008 röstade Europaparlamentet ned ministerrådets förslag. Parlamentet krävde i stället att opt-out-regeln skulle fasas ut under de närmaste tre åren. Ministerrådet och parlamentet misslyckades år 2009 med att nå förlikning.

Opt-out-regeln består och situationen har dessutom förvärrats under de senaste åren. I början av 2000-talet var Storbritannien den enda medlemsstat som utnyttjade det individuella undantaget från veckoarbetstidsreglerna. Se-

Fel! Okänt namn på

dan dess har många medlemsstater infört undantaget och nu är det hela 16 medlemsstater som tillämpar det.

Kommissionen inledde en översyn av direktivet i mars 2010. Det står inte helt klart för kommissionen hur undantaget fungerar i praktiken i de medlemsstater som tillämpar det. De flesta medlemsstaterna verkar inte föreskriva någon övervakning eller registrering av arbetstiden för arbetstagare som omfattas av undantaget. Kommissionen menar att det finns anledning till oro för att direktivets mål avseende hälsa och säkerhet för arbetstagarna inte uppnås i vissa medlemsstater och att kravet på att arbetstagaren först måste ge sitt frivilliga medgivande att omfattas av undantaget inte tillämpas korrekt.

Vänsterpartiet menar att det inte ska vara möjligt att förhandla bort grundläggande skyddsregler. Skyddet mot ohälsosamma arbetstider måste stärkas för arbetstagare i EU:s medlemsländer. Sverige måste därför i EU driva att opt-out-möjligheten avskaffas. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Stockholm den 20 september 2011

Josefin Brink (V)

Ulla Andersson (V)

Christina Höj Larsen (V)

Jacob Johnson (V)

Rossana Dinamarca (V)

Wiwi-Anne Johansson (V)